

“There is no such thing as a dyad”

Peter Wullems
DAIMH Studiedag
‘Klein kijken’
4 oktober 2024

1

‘Klein Kijken’

Bewust waarnemen: detail & geheel. ‘Not knowing stance’

Naar binnen kijken: wat roept het op?

Kritisch kijken naar eigen overtuigingen & waardeoordelen

History making, not history taking (Slade)

Oprechte betrokkenheid & nieuwsgierigheid & authenticiteit

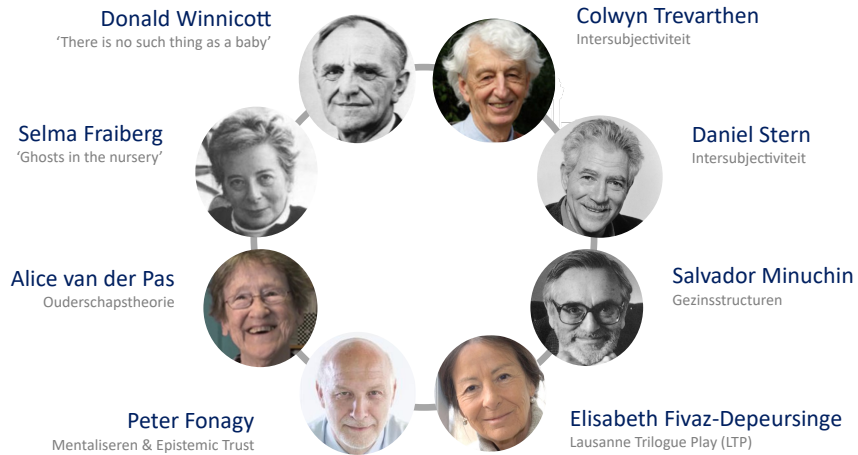
Peter Wullems DAIMH Studiedag

2

2

Inspiratiebronnen

3

Theoretische kaders

Ouderschapstheorie

Intersubjectiviteit

IMH & Systeemtheorie

4

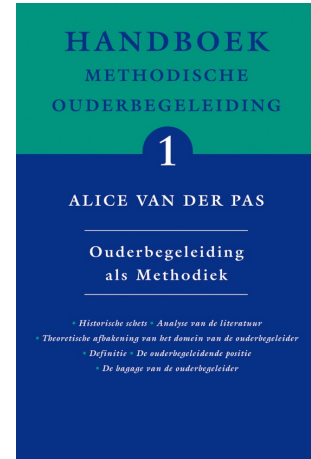

De ouderbegeleidende positie

Een tijdloos besef van verantwoordelijk-zijn

Alle ouderschap maakt kwetsbaar

Ouders zijn consultvrager / eindverantwoordelijk

5

Ouderschap is een groeiproces

Met vallen en opstaan...

The motherhood & fatherhood constellation

Triadische capaciteit (Von Klitzing)

6

Het blaamvrije schema van ouderschap

De Werkvloer

- Beschermen
- Verzorgen
- Responsiviteit
- Grenzen stellen
- Eisen stellen

Affectregulatie

Timen & doseren

De Buffers

- Solidaire gemeenschap
- Goede taakverdeling
- Goede ouderervaringen
- Ouderlijke metapositie

Omstandigheden

- Ziekte kind
- Psychopathologie ouder
- Relatieproblemen
- Geldzaken
- Sociaal netwerk
- Woonomgeving
- Life events
- 'Ghosts in the nursery'

7

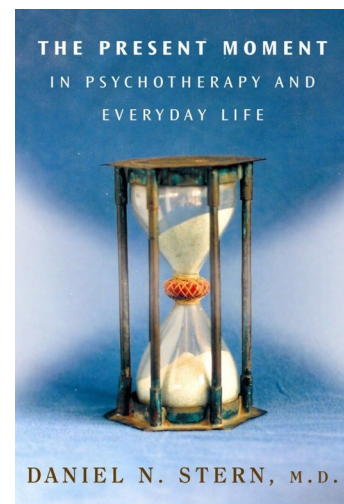
Intersubjectiviteit: The Present Moment

Het (ervaren) hier en nu!

Microverhaal van gemiddeld 3-4 seconden

Bewust beleefd als één geheel

Kleine veranderingen op niveau van:
lichamelijke sensaties, waarneming, affect en gedachten

8

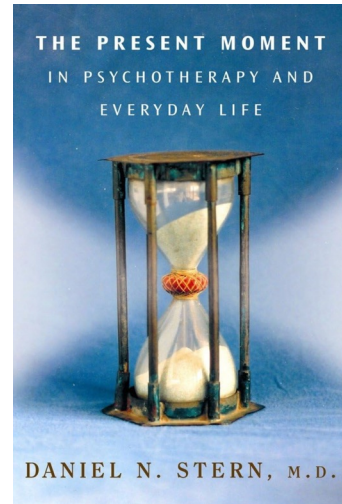
Intersubjectiviteit: The Present Moment

Fundament voor intersubjectieve communicatie

Het gedeelde nu tussen twee (of meer) mensen

Het delen van elkaars binnenwereld

Impliciet relationeel weten

Peter Wullems DAIMH Studiedag

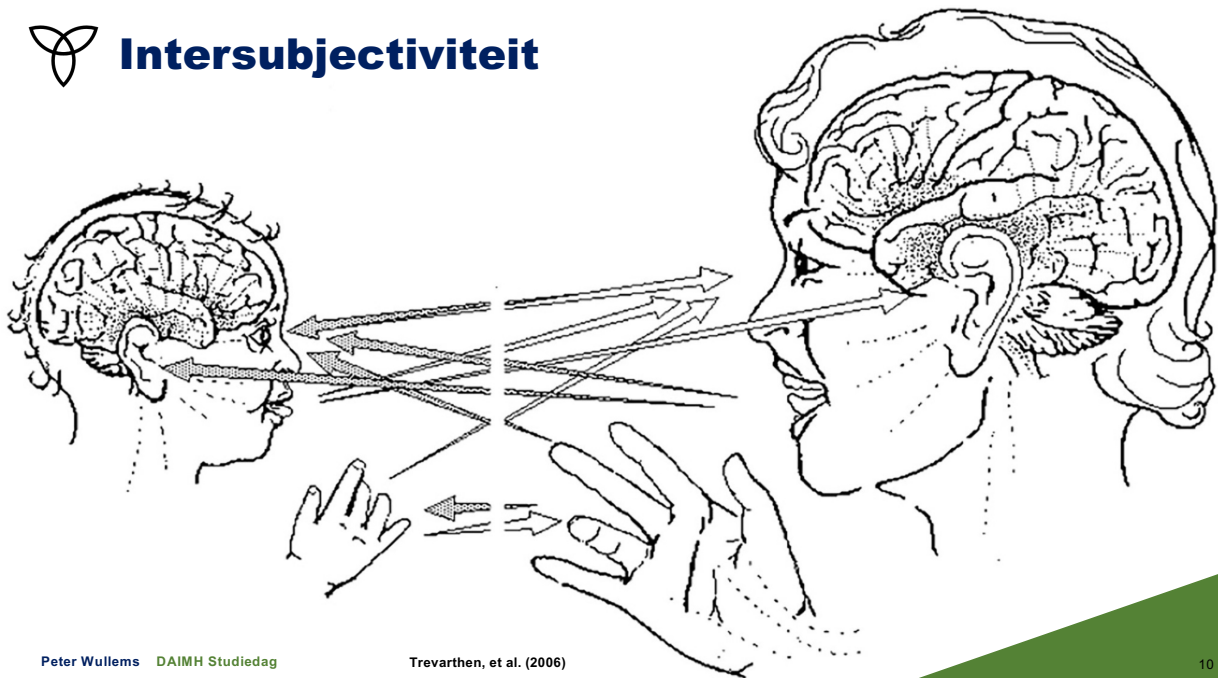
Stern, (2004)

9

9

Intersubjectiviteit

Peter Wullems DAIMH Studiedag

Trevarthen, et al. (2006)

10

10

IMH & Systemtheorie

Lausanne Trilogie Play Paradigma

Aangeboren capaciteit: simultaan communiceren

Triadische Intersubjectiviteit

Triade: meerwaarde voor mentaliserend vermogen

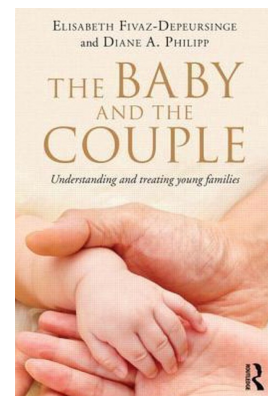
11

Lausanne Trilogie Play (LTP)

 Gezinsstructuur (Minuchin, 1974)

 Co-ouderschapstijl (McHale, 2007)

 Betrokkenheidsstijl kind (Fivaz-Depeursinge, 2009)

12

IMH & Systemtheorie

De alliantie

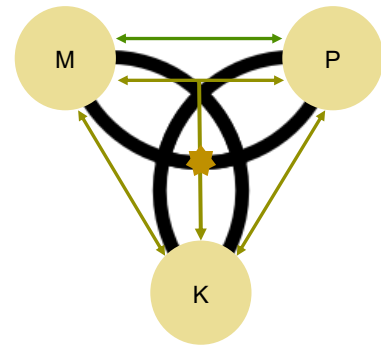
Samenhangende co-ouderschapstijl

- Veel warmte en wederkerige betrokkenheid
- Open en positieve communicatie
- Goede samenwerking
- Gemiddelde gerichtheid op kind

Triadische betrokkenheid kind

- Goede dyadische & triadische communicatie
- Balans in betrekken van en reageren op ouders
- Flexibel heen en weer bewegen tussen ouders
- Emotionele toon naar beide ouders positief

13

IMH & Systemtheorie

De omleidende coalitie

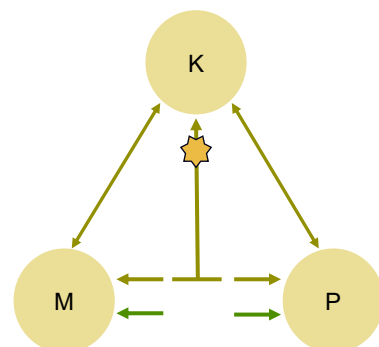
'Kind in het middelpunt stijl'

- Affectief niet verbonden als partners (weinig warmte)
- Hoge gerichtheid op kind, niet zozeer competitief
- Samenwerking exclusief bij focus op het kind
- Gezamenlijk volgen; gezamenlijke boosheid of zorg

Omgekeerde betrokkenheid kind

- Rolomkering; over-betrokken leidende rol in interactie
 - Zondebok (oppositie)
 - Parentificatie (overmatig zorgend)
 - Slachtoffer (gezamenlijke zorg van ouders)
 - Entertainer (artiest)
 - Regisseur (bepalend)

14

IMH & Systemtheorie
De bindende coalitie

Excluderende co-ouderschapstijl

- Grote disbalans in betrokkenheid
- Weinig warmte en wederkerige betrokkenheid
- Geen tot nauwelijks samenwerking
- Exclusie en zelfexclusie

Gespleten betrokkenheid

- Buitensluiten andere ouder (negeren en afwijzen)
- Exclusieve dyadische relatie met één ouder
- Verwacht weinig van de 'derde'
- Geen tot nauwelijks triadische communicatie

Peter Wullems DAIMH Studiedag Fivaz-Depeursinge & Philipp, (2014) 15

15

IMH & Systemtheorie
De triangulatie coalitie

Concurrerende co-ouderschapstijl

- Strijd om aandacht kind
- Spanning & vijandigheid tussen ouders
- Negatief geladen communicatie
- Geen of nauwelijks samenwerking

Ingeklemd betrokken & teruggetrokken

- Ontregeling; protest; emotionele toon negatief
- Sterk heen en weer bewegen tussen ouders
- Weinig ruimte voor autonomie
- Fase II: terugtrekken zowel dyadisch als triadisch

Peter Wullems DAIMH Studiedag Fivaz-Depeursinge & Philipp, (2014) 16

16

Pilot LPG-NL 2.0 & WMFI

LPG-NL 2.0 (Wullems, Van Bakel, Dietz, 2024)

- Bestaande schalen herschreven
- Nieuwe schalen ontwikkeld
- Observerbaar gedrag binnen triade

Working Model of the Family Interview (WMFI)

- Wullems, Van Bakel, Dietz (2024, in ontwikkeling)
- Naar WMCI (Zeanah)
- Representatie over het gezin

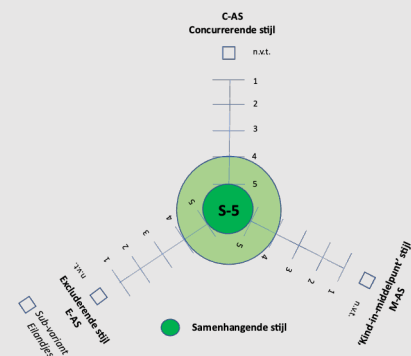
17

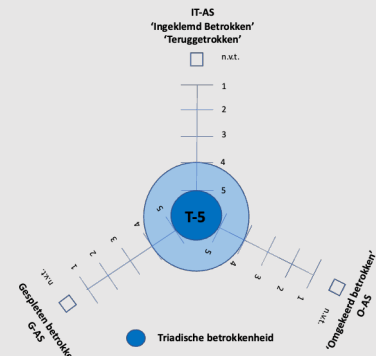
LPG-NL 2.0

Co-ouderschapstijl

Betrokkenheidsstijl kind

18

Bespiegelingen

“Een goed genoeg gezin” i.p.v. “het ideale gezin”

- Triadische match, mismatch & repair

Voorzichtigheid met termen uit structurele gezinstherapie

- Hiërarchie & generatiegrens zijn plat en missen gelaagdheid
- Termen uit ouderschapstheorie zijn veel passender
- Verlies van circulariteit in theorie Minuchin!
- Blaamvrij denken verloren

Scoringssysteem

- Gezinnen niet in hokjes plaatsen!!!
- Daar is LPG-NL 2.0 niet voor bedoeld!!!
- Eerlijk zijn over wat je ziet, zonder doekjes eromheen te winden
- Solidariteit en compassie

Peter Wullems DAIMH Studiedag

19

19

Contactgegevens

Peter Wullems

Klinisch Psycholoog / Psychotherapeut
IMH-Specialist DAIMH

Scope Psychotherapie
Bezuidenhoutseweg 1, 2594 AB Den Haag

OuderKindLijn
Javastraat 155, 1095 CC Amsterdam
pwullems@ouderkindlijn.nl

Peter Wullems DAIMH Studiedag

20

20